

بایسته‌های حقوق خانواده

رزماری دالبی

ترجمه و اضافات:

مهدی رحمانی

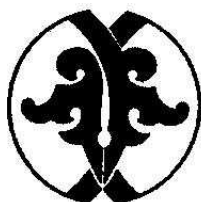
عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی

حسین کاویار

عضو هیأت علمی دانشگاه اراک

نازیلا تقوی

مدرس و دانشجوی دکتری حقوق خصوصی دانشگاه مازندران

انتشارات امجد

سرشناسه	: دالبی، رزمري Dalby, Rosemary
عنوان قراردادی	: استرالیا. قوانین و احکام Australia. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: بایسته‌های حقوق خانواده/رزماری دالبی؛ ترجمه و اضافات مهدی رحمانی، حسین کاویار، نازیلا تقوی.
مشخصات نشر	: تهران: امجد، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۶۹-۶۲-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: Essential family law, 2nd.ed. : عنوان اصلی:
موضوع	: حقوق خانواده — استرالیا Domestic relations -- Australia
شناسه افزوده	: رحمانی، مهدی، مترجم
شناسه افزوده	: کاویار، حسین، مترجم
شناسه افزوده	: تقوی، نازیلا، مترجم
رده بندی کنگره	: KU۵۲
رده بندی دیویی	: ۳۶۰/۹۴۰۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۱۶۸۴۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

دفتر مرکزی امجد:

تهران، خیابان منیری جاوید، پلاک ۵۷، طبقه اول شمالی

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۶۳۰۵۹ - ۶۶۴۱۱۹۳۲

فروشگاه: خیابان منیری جاوید، تقاطع شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۹ - تلفن: ۶۶۴۸۶۸۷۴

بایسته‌های حقوق خانواده

تألیف:	رزماری دالبی
ترجمه و اضافات:	دکتر مهدی رحمانی / دکتر حسین کاویار / نازیلا تقوی
ناشر:	انتشارات امجد
چاپ نخست:	۱۴۰۱
تعداد:	۵۰۰ نسخه
شابک:	ISBN: 978 - 622- 7269- 62- 8 ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۷۲۶۹ - ۶۲ - ۸

حق چاپ محفوظ و منحصر «امجد» است.

فهرست مطالب

۱۱.....	مقدمه.....
۱۳.....	فصل اول: ازدواج و طلاق.....
۱۵.....	۱-۱: ازدواج.....
۱۶.....	۲-۱: تشریفات عقد ازدواج.....
۱۸.....	۳-۱: ازدواج در حضور مقامات کنسولی و سفارت.....
۱۸.....	۴-۱: انحلال (طلاق).....
۱۹.....	۵-۱: از سرگیری زندگی مشترک.....
۲۱.....	۶-۱: حکم غیرقطعی و قطعی.....
۲۲.....	۷-۱: تعیین وضعیت فرزندان.....
۲۴.....	۸-۱: بطلان.....
۲۴.....	۹-۱: ازدواج با دیگری.....
۲۵.....	۱۰-۱: ازدواج با محارم.....
۲۵.....	۱۱-۱: تشریفات بخش ۴۸.....
۲۵.....	۱۲-۱: اکراه.....
۲۷.....	۱۳-۱: تقلب.....
۲۷.....	۱۴-۱: اشتباه در هویت طرف مقابل.....
۲۸.....	۱۵-۱: حجر.....
۲۸.....	۱۶-۱: عدم برخورداری از سن ازدواج.....
۲۹.....	فصل دوم: اموال.....
۲۹.....	۱-۲: حقوق مالی ناشی از ازدواج.....
۳۰.....	۲-۲: مال.....
۳۰.....	۳-۲: سهام.....
۳۰.....	۴-۲: حقوق بازنشستگی.....
۳۲.....	۵-۲: توافق معتبر در خصوص حقوق بازنشستگی.....
۳۲.....	۶-۲: اسقاط بخش 90MZA.....
۳۳.....	۷-۲: وجود بند تقسیم درآمد بازنشستگی.....
۳۳.....	۸-۲: تقسیم مبالغ یا رعایت بند تقسیم نامه.....
۳۴.....	۹-۲: امین.....

۳۵.....	۲-۱۰: تعدد مبالغ قابل تقسیم.....
۳۵.....	۲-۱۱: عواید حاصل از حق مرخصی.....
۳۶.....	۲-۱۲: تغییر منافع مالکانه.....
۳۷.....	۲-۱۳: ضابطه‌ی مضاعف یا رویکرد پاستریکوس.....
۳۸.....	۲-۱۴: کلیت اموال.....
۳۹.....	۲-۱۵: میزان مشارکت.....
۴۰.....	۲-۱۶: رویکرد کلی در مقابل رویکرد مال - به - مال.....
۴۱.....	۲-۱۷: مشارکت غیرمالی.....
۴۳.....	۲-۱۸: امور موضوع بخش (۲) ۷۵.....
۴۵.....	۲-۱۹: اختلاف درآمدی.....
۴۵.....	۲-۲۰: بند ق: رعایت عدالت در پرونده.....
۴۶.....	۲-۲۱: نقض قرارهای صادره در خصوص تقسیم اموال.....
۴۷.....	۲-۲۲: عدم اجرای صحیح عدالت.....
۴۸.....	۲-۲۳: کتمان ادله.....
۴۹.....	۲-۲۴: عدم امکان اجرا.....
۵۰.....	۲-۲۵: قصور.....
۵۰.....	۲-۲۶: شرایط خاص.....
۵۱.....	۲-۲۷: اشخاص ثالث.....
۵۲.....	۲-۲۸: اعلامیه ها.....
۵۳.....	۲-۲۹: بستانکاران.....
۵۴.....	۲-۳۰: وثایق.....
۵۵.....	۲-۳۱: توافقات.....
۵۷.....	۲-۳۲: اموال رسمی.....
۶۲.....	۲-۳۳: توافقات.....
۶۴.....	۲-۳۴: طرح خواسته وفق قواعد عمومی.....
۶۴.....	۲-۳۵: عدم وجود قصد مشترک.....
۶۷.....	۲-۳۶: قصد مشترک.....
۶۹.....	فصل سوم: نفقه زوجه و فرزندان.....
۶۹.....	۳-۱: مقررات ناظر بر نفقه‌ی طفل.....
۷۰.....	۳-۲: فرزندان مشمول دریافت نفقه.....
۷۱.....	۳-۳: اشخاص دارای سمت در طرح درخواست الزام به پرداخت نفقه.....
۷۲.....	۳-۴: نگاهداری مشترک.....

۷۲	۵-۳: تماس اصلی یا قابل توجه
۷۲	۶-۳: دوره‌ی پرداخت نفقه
۷۳	۷-۳: رابطه‌ی بنوت
۷۵	۸-۳: میزان نفقه
۷۶	۹-۳: استنکاف
۷۶	۱۰-۳: وصول نفقه
۷۷	۱۱-۳: اجرای نفقه به دستور دادگاه
۷۷	۱۲-۳: عدول و تجدید نظرخواهی
۸۰	۱۳-۳: توافقات
۸۰	۱۴-۳: نفقه‌ی طفل وفق قانون حقوق خانواده مصوب ۱۹۷۵
۸۳	۱۵-۳: تغییر در مفاد قرار
۸۴	۱۶-۳: اجرای قرار
۸۵	۱۷-۳: نفقه‌ی زوجه
۸۷	۱۸-۳: توانایی اشتغال درآمذزای مناسب
	۱۹-۳: تمهیدات لازم برای حمایت از خود و دیگرانی که شخص وظیفه‌ی حمایت از
۸۸	ایشان را به عهده دارد و مسئولیت در حمایت از دیگران
۸۸	۲۰-۳: معیار متعارف برای زندگی
	۲۱-۳: افزایش توانایی کسب درآمد دریافت کننده در نتیجه‌ی گزینه‌های شغلی،
۸۹	آموزشی و کارورزی
۸۹	۲۲-۳: لزوم حمایت از طرفی که مایل است به نقش والدینی خود ادامه دهد
۸۹	۲۳-۳: جنبه‌های مالی مربوط به زندگی مشترک
۸۹	۲۴-۳: قرارهای موضوع بند ۷۹
۹۰	۲۵-۳: باید هر گونه واقعه یا وضعیتی که عدالت اقتضاء می‌کند، مورد توجه قرار گیرد
۹۰	۲۶-۳: مهلت تقدیم دادخواست
۹۰	۲۷-۳: قرارهای قضایی
۹۱	۲۸-۳: تعدیل دو مفاد قرار
۹۱	۲۹-۳: توقف اجرای قرار
۹۲	۳۰-۳: نفقه‌ی مربوط به رابطه‌ی خارج از خانواده
۹۲	۳۱-۳: نفقه‌ی وضع حمل
۹۳	۳۲-۳: مقررات ناظر بر روابط آزاد
۹۵	فصل چهارم: اطفال (بخش اول)
۹۶	۱-۴: انواع قرارهای مؤثر بر طفل

۹۹	۲-۴: قرار مدیریت روابط والدین
۱۰۰	۳-۴: افراد دارای سمت در طرح درخواست صدور قرار
۱۰۱	۴-۴: انواع قرار
۱۰۲	۵-۴: رعایت عالی‌ترین مصالح طفل
۱۰۴	۶-۴: جدایی بین فرزندان
۱۰۵	۷-۴: خواست طفل
۱۰۶	۸-۴: توانایی رفع نیازهای طفل
۱۰۷	۹-۴: تغییر مکان
۱۰۹	۱۰-۴: تماس با اطفال
۱۱۳	۱۱-۴: اجرای قرار
۱۱۵	۱۲-۴: برنامه‌ی مدیریت روابط والدین با فرزندان
۱۱۶	۱۳-۴: گزارش و مشاوره‌ی خانواده
۱۱۹	فصل پنجم: فرزندان (بخش دوم)
۱۱۹	۱-۵: کودک ربایی توسط والدین کودک
۱۲۰	۲-۵: قرارهای تعیین محل
۱۲۱	۳-۵: قرارهای استرداد طفل
۱۲۲	۴-۵: اجرای قرار
۱۲۳	۵-۵: ربایش بین‌المللی
۱۲۶	۶-۵: خارج کردن یا نگاهداری متخلفانه
۱۲۸	۷-۵: محل سکونت به عادت
۱۲۹	۸-۵: سکونت در محیط جدید
۱۳۰	۹-۵: رضایت یا اطلاع از خروج طفل
۱۳۰	۱۰-۵: خطر جدی قرار گرفتن در معرض صدمه‌ی فیزیکی یا روانی
۱۳۲	۱۱-۵: اصول اساسی حقوق بشر
۱۳۳	۱۲-۵: سوءاستفاده‌ی جنسی از کودک
۱۳۷	۱۳-۵: الزام به گزارش
۱۳۷	۱۴-۵: قرارهای مربوط به رفاه اطفال
۱۳۸	۱۵-۵: نمایندگی مستقل اطفال
۱۴۱	۱۶-۵: فرزند خواندگی
۱۴۲	۱۷-۵: والدین فرزندخواندگی
۱۴۳	۱۸-۵: استقرار طفل بومی
۱۴۷	۱۹-۵: صلاحیت فرزند خواندگی

مقدمه

نهاد خانواده در هر کشوری، یکی از مهمترین نهادهای اجتماعی محسوب می‌شود و مسائل حقوقی مرتبط با آن همواره مورد توجه و درخور بررسی می‌باشد. روابط خانواده در وهله اول، بر پایه‌ی ارزش‌های اخلاقی و رفتاری عرفی تنظیم می‌شود. اما روابط خانوادگی هم همانند هر پدیده اجتماعی دیگر، نیازمند قواعد مدونی است که با ایجاد حق و تکلیف برای افراد خانواده، روابط اجتماعی را منظم نماید. قانون اساسی ایران، خانواده را واحد بنیادین جامعه و نهادی مقدس تلقی می‌نماید و در صدد حمایت از آن است. اصل دهم قانون اساسی مقرر کرده است: «همه قوانین و مقررات و برنامه‌ریزی‌های مربوط به خانواده باید در جهت آسان کردن تشکیل آن، پاسداری از قداست آن و استواری روابط خانوادگی بر پایه‌ی حقوق و اخلاق اسلامی باشد.» اگرچه در مباحث مربوط به خانواده، اخلاق بسیار موثر است و اشخاص در این زمینه باید تابع وجدان خویش باشند، اما در برخی از ابعاد آن، اخلاق جوابگوی نظم بخشیدن به روابط اجتماعی نیست و باید ضمانت اجرایی حقوقی وارد عرصه شوند و اقدام به حمایت از اصول اخلاقی از طریق وضع قوانین و مقررات قانونی نمایند. در این حوزه‌ی حساس قوانین حقوقی بایستی به گونه‌ای طراحی و تدوین گردند که موجبات آسیب به این نظام حساس و حیاتی را فراهم نیاورند. به جهت ضرورت بیان شده، به تازگی رشته دانشگاهی حقوق خانواده در نظام آموزشی کشورمان تعریف شده است که وظیفه‌ی رفع این نیازهای حقوقی و تربیت متخصصان لازم را برعهده دارد. قواعد مربوط به حقوق خانواده در ایران هم در قانون مدنی ذکر شده است و هم قانونی تحت عنوان قانون حمایت از خانواده اولین بار در سال ۱۳۵۳ تصویب شد. البته این قانون در سال ۱۳۹۲، مجدد مورد اصلاحاتی قرار گرفت. ما متأسفانه قانون مدنی ایران به نحو مطلوبی به این نهاد حقوقی نپرداخته است؛ یعنی از سویی تعریف دقیقی از این نهاد ارائه نداده و حقوق و تکالیف ناشی از آن را در مقایسه با نهادهای مشابه روشن نساخته است و از سوی دیگر، مسائل مهمی را که پرداختن به آن‌ها ضروری است، مسکوت گذاشته است. نتیجه‌ی این مطلب، پرسش‌های متعدد دادگاه‌ها از مراجع

مختلفی مثل اداره حقوقی دادگستری است که بیانگر وجود ابهام‌ها و تعارض‌های قابل توجه در موضوع بحث است.

پیچیدگی مسائل حقوقی مربوط به حقوق خانواده و نارسایی‌های مربوط به آن مترجمین را بر آن داشت که حقوق خانواده را در نظام حقوقی استرالیا مورد بررسی قرار دهند. از همین رو، کتابی جامع که در آن ابعاد متعدد حقوق خانواده در استرالیا مورد بررسی قرار گرفته است، انتخاب و متعاقباً ترجمه شد، تا با بررسی نقاط قوت این نظام حقوقی، قانونگذار متوجهی خلاها و ضعفهای قانون ایران در حوزه خانواده شود. البته بدیهی است که حقوق خانواده هر کشوری باید مبتنی بر فرهنگ، اعتقادات، سنتها و نیازهای جامعه باشد، اما قطعاً، مطالعه‌ی مقررات و تجربه‌های مربوط به حقوق خانواده‌ی سایر کشورها می‌تواند سودمند باشد و با اثرگذاری بر قانونگذار، قوانین خشک را تلطیف سازد و موجبات رضایت افکار عمومی را نسبت به قوانین موجود فراهم آورد. از طرفی در حال حاضر گرایش حقوق خانواده در دانشگاه‌های معتبر سطح کشور در حال تدریس می‌باشد. ترجمه‌ی انجام شده در حوزه‌ی این گرایش نیز به دو جهت دارای فایده است. به این ترتیب که اولاً، یک منبع مناسب برای بررسی تطبیقی نظام حقوق خانواده است و ثانیاً، از آنجایی که یکی از واحدهای اجباری گرایش خانواده، درس متون حقوقی به زبان انگلیسی می‌باشد، ترجمه مذکور می‌تواند منبع مناسبی برای درس مذکور و آشنایی علاقه‌مندان به لغات لاتین تخصصی در حوزه حقوق خانواده باشد.

اهداف فوق مترجمین را بر آن داشت که کتابی را تحت عنوان *Essential Family Law* با تالیف خانم Rosemary Dalby که در آن ابعاد مختلف نظام حقوق خانواده در استرالیا مورد بررسی قرار گرفته است را ترجمه و در اختیار علاقه‌مندان قرار دهند. کتاب مذکور مشتمل بر فصول مختلف با عناوین ازدواج، اموال، نفقه زوجه و فرزندان، اطفال (بخش اول)، فرزندان (بخش دوم) خشونت خانوادگی می‌باشد.

در پایان از مدیر محترم انتشارات امجد که امکان انتشار این اثر جدید را فراهم نمودند، کمال قدردانی و سپاس را داریم.

امید است صاحبان اندیشه، مترجمان را از نقطه‌نظرها و انتقادهای سازنده‌ی خود محروم نسازند.

با احترام

نازیلا تقوی